

สารบัญ

การประชุมวิชาการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประจำปี 2558

วันศุกร์ที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2558

เวลา 13.15 – 16.30 น.

อาคารหกลีบพระรามหาราชนี อาคาร 2 (QS2)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ส่วนที่ 1: ห้อง QS2-321

งานวิจัยที่ 1.1-1.5

กลยุทธ์ รูปแบบการนำเสนอสารของผลิตภัณฑ์ที่มีความเกี่ยวพันสูงและต่ำผ่านสื่อ เฟซบุ๊กแฟนเพจ

นักวิจัย เฉลิมเกียรติ อากาศสุภา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์.....1-16

ความสัมพันธ์ระหว่าง การระลึกได้ในตรา ทศนคติ และความตั้งใจใช้บริการของตราผลิตภัณฑ์ผ่าน
แท็บเล็ตไอที

นักวิจัย อติพงศ์ พงษ์กุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์.....17-32

การสร้างตราสินค้าเสื้อผ้าแฟชั่นไทย กรณีศึกษา ตราสินค้า Patinya

นักวิจัย สิริทิพย์ สุขกล้า, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์ และ
มนฤดี ธาดาอานวยชัย.....33-42

การวางแผนสื่อของบริษัทตัวแทนวางแผนและซื้อสื่อในยุคดิจิทัล

นักวิจัย นภัสชญา ประวัติดี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์.....43-55

สติกเกอร์ในแอปพลิเคชันของไลน์: อวัจนภาษาเพื่อการสื่อความหมาย

นักวิจัย นุชนาฏ สระภาค และผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา จันทร์เทาว์.....56-69

ส่วนที่ 2: ห้อง ‘เพ็ญแข วงศ์สง่า’ วัฒนสุนทร (QS2-209)

งานวิจัยที่ 2.1-2.7

การเปรียบเทียบการใช้ภาษาของขุนแผนและวันทองในเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน

นักวิจัย กาญจนาภา แมตสถาน, รัชนิชา เอยรอด, BO YU

และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา.....70-83

วันทอง โมรา กากี จุดจบของหญิงมารัก

นักวิจัย Deping Kong, พระอภิสิทธิ์ สิลโซโต, ทัตยศพล ธนฐานันท์

และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา84-96

รหัสคดีแนวจำลอง: ศึกษาจากชุด สาวน้อยเกวลิ้น ของอลิษา

นักวิจัย อาจารย์ธงชัย แซ่เจี่ย.....97-111

ภาพแทนโสเภณีในเรื่องสั้น “แม่น้ำ”

นักวิจัย วุฒิไกร ไชยรบ, ศิริชัย หอมดวง, PHAM THANH HA

และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา112-121

หน้าที่ของการกล่าวคำสุนทนาในภาษาไทย: การศึกษาตามแนวสนทนาวิเคราะห์

นักวิจัย วิณา วุฒิจำนงค์.....122-136

ภาพแทนผู้หญิงในเพลงไทยลูกทุ่ง ของต่าย อรทัย

นักวิจัย นวพล วรรณมณีเลิศ, ญัฐนันท์ เตชะแก้ว, Yu Xu,

และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา137-148

การเปรียบเทียบความเป็นชายผ่านตัวละครชายที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่องฝากไว้..ในกายเธอ

นักวิจัย Nanlin Ge, ธารรัตน์ เป็ดทิพย์, นุชนาฏ สระภาค

และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา.....149-159

ส่วนที่ 3: ห้อง QS2-202

งานวิจัยที่ 3.1-3.7

ความสำเร็จของการแก้ปัญหาคอร์รัปชันในสิงคโปร์และเกาหลีใต้

นักวิจัย ดร. รัตพงษ์ สอนสุภาพ.....160-172

การควบคุมคอร์รัปชันในสิงคโปร์

นักวิจัย ดร.บุญสม เกษะประดิษฐ์.....173-186

ปัญหาเรื้อรัง การค้า การลงทุนชายแดนไทย-สปป.ลาว

นักวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บรรพต วิรุณราช.....187-200

การรับรู้ผลกระทบจากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของแรงงานในจังหวัดยโสธร

นักวิจัย อาจารย์ ดร. ธนพฤกษ์ ชามะรัตน์,
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดุษฎี आयวัฒน์และ ดร. วิเชียร เกิดสุข201-212

ผลกระทบของการลงทุนภาครัฐ การลงทุนภาคเอกชน และการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ที่มี
ต่ออัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทย

นักวิจัย อาจารย์ศุภศิริ สุวรรณเกษร.....213-222

สภาพเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมวิถีชุมชนปากคลองนาจอมเทียน

นักวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด หนูอิม.....223-232

อาร์คิไทป์ความขัดแย้งที่ผสมผสาน: กรณีศึกษาบุคลิกภาพของประธานาธิบดีโฮจิมินห์

นักวิจัย Dr. Truong Thi Hang.....233-250

ส่วนที่ 4: ห้องพิบูลสงคราม (QS2 ชั้น 1)

งานวิจัยที่ 4.1-4.8

การสนับสนุนขององค์การและความผูกพันในองค์การที่พยากรณ์การคงอยู่ของพนักงานในโรงงาน
อุตสาหกรรมอาหารสัตว์

นักวิจัย คมสรพร พรหมโนภาส และอาจารย์ ดร. สุนทรี ศักดิ์ศรี.....251-265

ความรู้และเจตคติของพนักงานระดับปฏิบัติการที่มีต่อระบบการผลิตแบบลีนที่ส่งผลถึงพฤติกรรม
การปฏิบัติงานแบบลีน ในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ นิคมอุตสาหกรรม
อีสเทิร์นซีบอร์ด

นักวิจัย ชไมพร อัมมอทร และอาจารย์ ดร. จุมพฏ บริราช.....266-281

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมสีจังหวัด
สมุทรปราการ

นักวิจัย สราวุธ แววประเสริฐ, อาจารย์ ดร. พรทิพย์ เย็นใจ
และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรีรัตน์ ล้อมพงศ์.....282-294

ปัจจัยที่มีต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรสื่อสารมวลชนในจังหวัดจันทบุรี

นักวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิวรรณ ศิรินนทนา.....295-309

การสื่อสารภายในองค์กรเพื่อสร้างวัฒนธรรมการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ: กรณีศึกษา โรงพยาบาล
สมเด็จพระยุพราชตะพานหิน จังหวัดพิจิตร

นักวิจัย จงดี จันทร์ดำ และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทิยา ดวงภูมิเมศ.....310-320

การศึกษาบทบาทของผู้นำทางพุทธศาสนาในการบริหารความขัดแย้ง กรณีศึกษาวัดพระธาตุดอย
เวา และวัดหิรัญญาวาส อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

นักวิจัย อาจารย์ ดร. ประสาน เล้าอรุณ, อาจารย์ ดร. วรณวลี อินทร์ปิ่น
และอาจารย์ ดร. ฉลองรัฐ เจริญศรี321-333

แนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้โทษขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดอุดรธานี

นักวิจัย แสนเพลิน ชันทะศิลา และอาจารย์ ดร. สุพัตตรา ตันติจริยาพันธ์.....334-345

การศึกษาการยอมรับของเกษตรกรต่อการทำนาขั้นบันไดบนพื้นที่สูงจังหวัดพิษณุโลกและจังหวัด
น่าน

นักวิจัย รัฐญา เตียวตระกูล

และรองศาสตราจารย์ ดร. เสวียน เปรมประสิทธิ์.....346-361

ส่วนที่ 5: ห้องมาลากุล (QS2 ชั้น1)

งานวิจัยที่ 5.1-5.8

รูปแบบการสร้างเสริมพฤติกรรมการอ่านและเครือข่ายเยาวชนนักอ่านในจังหวัดเลย

นักวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรสวรรค์ ศิริภักญนาภรณ์.....362-379

ปัญหาในการเรียนภาษาเกาหลีของนิสิตวิชาเอกภาษาเกาหลี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

นักวิจัย อาจารย์ณัฐวรรณ สيناโรจน์.....380-391

การใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมในการใช้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตตามการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) จังหวัดกาญจนบุรี

นักวิจัย อาจารย์ ดร. ศุภลักษณ์ สัตย์เพริศพราย, อาจารย์ ดร. พรชัย หนูแก้ว
และอาจารย์ปรเมศร์ กลิ่นหอม.....392-405

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของวัยรุ่นในโรงเรียน

นักวิจัย ทิพวรรณ ฝางแก้ว.....406-418

การพัฒนาสวัสดิการสำหรับผู้ประสบปัญหาในบ้านพักเด็กและครอบครัวอย่างมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์

นักวิจัย อาจารย์นันทา ชัยวิชานันท์ และอาจารย์ณัฐพล ชัยวิชานันท์.....419-432

การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาการผลิตสื่อวีดิทัศน์ เรื่องการติดต่อลำดับภาพสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา

นักวิจัย โสภณ สมรรถวิทยาเวช, รองศาสตราจารย์ ดร. พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ
และรองศาสตราจารย์ ดร. ทิพย์เกสร บุญอำไพ.....433-440

การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บ เรื่องกระบวนการผลิตสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนิสิตปริญญาตรี คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

นักวิจัย วิชัย แยมหลังทรัพย์, รองศาสตราจารย์ ดร. ทิพย์เกสร บุญอำไพ

และรองศาสตราจารย์ ดร. พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ.....441-452

สถานภาพและปัญหาแพลตฟอร์ม DSpace ที่คลังหน่วยเก็บถาวรสถาบันในประเทศไทยใช้

นักวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุลสลวัฒน์ คงประดิษฐ์.....453- 467

ส่วนที่ 6: ห้อง QS2-319

งานวิจัยที่ 6.1-6.5

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์อเมริกันซูเปอร์ฮีโร่ของผู้ชมภาพยนตร์ใน
เขตกรุงเทพมหานคร

นักวิจัย พิชญา จำเริญสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร. ขจร ฝ้ายเทศ.....468-484

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ การรับรู้ความเสี่ยงและพฤติกรรมการซื้อขายผลิตภัณฑ์เพื่อผิวขาว
ประเภททาผิวของผู้บริโภคเพศหญิง

นักวิจัย จุฬารัตน์ ใจดี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์.....485-497

ความคาดหวังของผู้บริโภคชาวไทยเกี่ยวกับการใช้บริการสถานออกกำลังกาย

นักวิจัย รุ่งทิวา มุสิหิทธิณี, รองศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา บุรณเดชาชัย

และอาจารย์ ดร. ศักดินา บุญเปี่ยม.....498-512

การประเมินผลการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม(CSR) ภายใต้โครงการพัฒนาชุมชน
เข้มแข็ง บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) ในพื้นที่ชุมชนภาคเหนือ

นักวิจัย พิศาร หมื่นไกร และ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนตรี กรรพุมมาลย์.....513- 530

การมีส่วนร่วมของชุมชนกับภาพลักษณ์ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของ บริษัทจัดการและพัฒนา
ทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) จังหวัดระยอง

นักวิจัย มาริสา ดีใจ และ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา พงศ์กิตติวิบูลย์.....531-542

ส่วนที่ 7: ห้อง QS2-320

งานวิจัยที่ 7.1-7.8

การจัดการเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

นักวิจัย อาจารย์ ดร. วิเชียร พันธุ์ศรีบุตร, อาจารย์ธารรัตน์ แสงดาว,
และอาจารย์วไรรัตน์ สมพงษ์.....543-550

พรรณสนักท่องเที่ยวชาวจีนที่มีต่อนักแสดงโขนสาวประเภทสอง

นักวิจัย Ren Guoxiang และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด หนูอิม.....551-561

จริยธรรมทางสิ่งแวดล้อมของมัคคุเทศก์นำเที่ยว: กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติทางทะเลฝั่ง
อันดามันใต้

นักวิจัย ดวงใจ บุตรแสง และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นภวรรณ ฐานะกาญจน์ พงษ์เขียว562-576

ศึกษาความเป็นไปได้ทางการตลาดการท่องเที่ยวตามเส้นทางอาณาจักรศรีวิชัย: กรณีศึกษา
จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดตรัง จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา

นักวิจัย อาจารย์ฟ้าพิไล ทวีสินโสภาก และอาจารย์กิตติศักดิ์ ทวีสินโสภา.....577-590

พฤติกรรมเบี่ยงเบนของผู้มาเยือนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

นักวิจัย อมรรรัตน์ เรืองสุทธิ และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นภวรรณ ฐานะกาญจน์ พงษ์เขียว.....591-604

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้ประโยชน์ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวของผู้มาเยือนอุทยาน
แห่งชาติดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่

นักวิจัย ณภัทร ภูจำนงค์ และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชนุช วงงสุวรรณะ ฟอสเตอร์.....605-621

แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษา บ้านบุไทรโฮมสเตย์ ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำ
เขียว จังหวัดนครราชสีมา

นักวิจัย ญัฐาศิริ ทรัพย์ชนะกุล และอาจารย์ ดร. รัตเกล้า เปรมประสิทธิ์.....622-637

ปะคำล้ำค่า : นาฏยประดิษฐ์ที่สะท้อนความเป็นมาของชุมชนบ้านปะคำ อำเภอปะคำ จังหวัด
บุรีรัมย์

นักวิจัย ปรีศริญา รินทรุด, รองศาสตราจารย์ ดร. ประเทิน มหาจันทร์

และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทนา คชประเสริฐ.....638-651

งานวิจัยที่ 5.5

การพัฒนาสวัสดิการสำหรับผู้ประสบปัญหาในบ้านพักเด็กและครอบครัวอย่างมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์

The Participatory Welfare Development for People with Problems of Children and Family Shelter: A Case Study of Children and Family Shelter in Phetchabun

นนทชา ชัยทวิชานันท์*

Nonthacha Chaitawittanun

เนฐพล ชัยทวิชานันท์**

Nattapol Chaitawittanun

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาสถานการณ์และแนวทางการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ประสบปัญหาในบ้านพักเด็กและครอบครัวของจังหวัดเพชรบูรณ์อย่างมีส่วนร่วม คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาประเด็นในด้านดังต่อไปนี้ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นกับผู้ประสบปัญหาสังคม 2) ด้านการให้ความคุ้มครองป้องกัน พื้นฟูผู้ประสบปัญหาเพื่อส่งต่อหรือกลับคืนสู่สังคม และ 3) ด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก คือ เจ้าหน้าที่ในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์ และการจัดสนทนากลุ่มโดยกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานสวัสดิการบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์ 2) เจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่ 38 จังหวัดเพชรบูรณ์ และ 3) เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ประสบปัญหาในบ้านพักเด็กและครอบครัว มีการบรรเทาปัญหาเบื้องต้นให้กับผู้เดือดร้อน โดยได้ดำเนินการให้ที่พักพิง อาหารและเครื่องใช้ที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน การให้คำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่ ในสภาพแวดล้อมของความรักและการยอมรับ วิธีการเหล่านี้ทำให้ผู้ที่เข้ามาใช้บริการในบ้านพักเด็กและครอบครัวนั้นมีสภาพจิตใจที่ดีขึ้น มีการกล้าแสดงออก กล้าเข้าสังคม

คำหลัก: การพัฒนาสวัสดิการ, บ้านพักเด็กและครอบครัว, ผู้ประสบปัญหา

* อาจารย์ สาขาวิชาการพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

** อาจารย์ สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Abstract

This research aimed to study situation and approach to welfare of children and family shelter in Phetchabun province. The researchers studied in whereas aspect as follows : 1) To provide the primary help for people with problems 2) To prevent, protect and rehabilitate for people with problems to return to their own society and 3) To co-operate with related organization of people with problems. The research tools were In-depth Interview and Groups Discussion. The sample were 1) the officer's children and family shelter in Phetchabun province 2) the officers of social development and 3) The officers of social development center No.38. Then the data were analyzed. The reasons were founded that officer's children and family shelter in Phetchabun province provided welfare for people with problems, provide the primary help for people with problems, provide the habitation food and drinks for daily life, to give and advice base on loveliness and acceptance. Therefore, people with problems were given a service by the officers of children and family shelter have a good mental health.

Keywords: Social Welfare, Children and Family Shelter, People with Problems

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปในหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมประเพณีค่านิยมอันดั้งเดิมของไทย การเปลี่ยนแปลงส่งผลให้เกิดปัญหาทางสังคมที่มีความซับซ้อนและทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

บ้านพักเด็กและครอบครัวเป็นบริการทางสังคมในรูปแบบหนึ่งซึ่งให้บริการเบื้องต้นแก่เด็กและครอบครัวที่ประสบปัญหาวิกฤตในชีวิตและไม่สามารถอยู่ในครอบครัวหรือชุมชนได้ จึงต้องหาที่พึ่งพิงทางกายและใจ ให้สามารถกลับคืนสู่ครอบครัวชุมชนได้อีกครั้ง ภายใต้การจัดบริการด้านปัจจัยสี่รวมถึงกระบวนการทางสังคมสงเคราะห์การให้คำแนะนำปรึกษาของนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา และกิจกรรมบำบัดฟื้นฟูและพัฒนาที่เหมาะสมตามสภาพปัญหาของแต่ละบุคคล

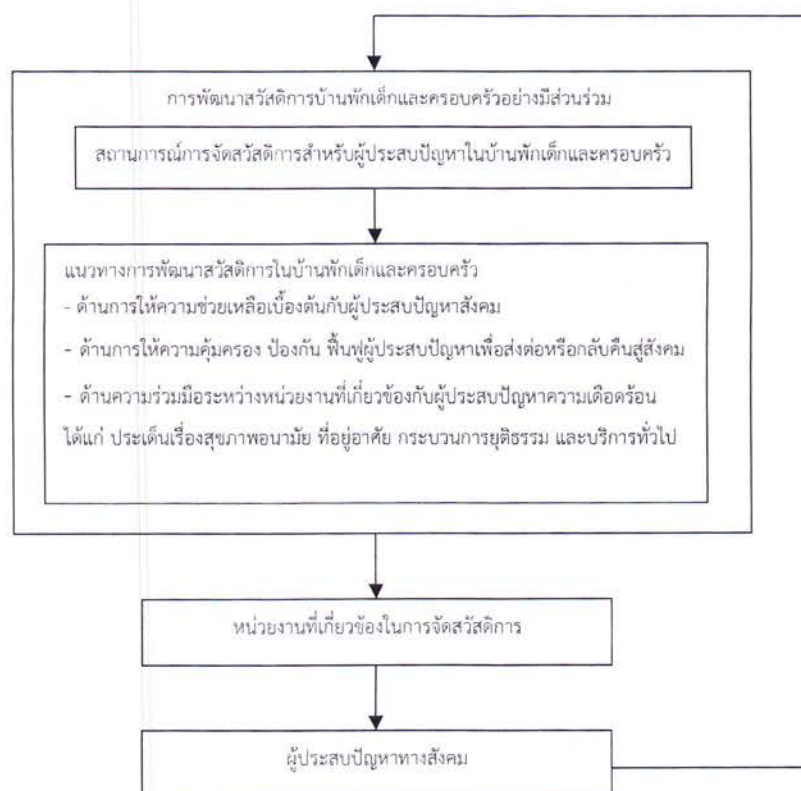
บ้านพักเด็กและครอบครัว จังหวัดเพชรบูรณ์ ถือเป็นหน่วยงานที่ให้บริการที่พักฉุกเฉิน สำหรับเด็กเยาวชน สตรีและบุคคลในครอบครัวที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน โดยให้บริการด้านปัจจัย 4 ได้แก่ ที่พักอาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น รวมถึงการติดต่อประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการรักษาพยาบาล และการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก โดยมีนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยาให้คำแนะนำปรึกษา

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้

ประสบปัญหา ในบ้านพักเด็กและครอบครัว จังหวัดเพชรบูรณ์อย่างเหมาะสม โดยพิจารณาสวัสดิการในด้านต่างๆ มีการช่วยเหลือ ค้ำครองในด้านใดบ้าง และสวัสดิการดังกล่าวได้มาจากหน่วยงานที่ใด และการหาแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการอย่างมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดทิศทางหรือรูปแบบในการจัดสวัสดิการที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานอื่น ๆ ต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อศึกษาสถานการณ์การจัดสวัสดิการสำหรับผู้ประสบปัญหาในบ้านพักเด็กและครอบครัว และหาแนวทางการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ประสบปัญหาในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้เลือกวิธีศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งจะเน้นไปที่สถานการณ์การจัดสวัสดิการ และพัฒนาแนวทางการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ประสบปัญหาในบ้านพักเด็กและครอบครัวอย่างมีส่วนร่วม โดยมีขั้นตอนและรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิจัย ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ได้แก่ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสวัสดิการบ้านพักเด็กและครอบครัว จำนวน 5 คน

กลุ่มที่ 2 การจัดสนทนากลุ่ม ได้แก่ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสวัสดิการบ้านพักเด็กและครอบครัว 2 คน เจ้าหน้าที่ภายนอกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจำนวน 4 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการศึกษา คือ การสัมภาษณ์และการจัดสนทนากลุ่มกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ หนังสือ ตำรา วารสาร บทความ เว็บไซต์ต่างๆ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานบ้านพักเด็กและครอบครัว

2. การเก็บข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) และการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานบ้านพักเด็กและครอบครัวเป็นการได้ข้อมูลจากการระดมสมองและการอภิปรายจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานบ้านพักเด็กและครอบครัว จังหวัดเพชรบูรณ์ และเจ้าหน้าที่ภายนอกทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในสวัสดิการของผู้ประสบปัญหาภายในบ้านพักเด็กและครอบครัว โดยใช้เครื่องมือการเก็บข้อมูล คือ แนวคำถามที่มีเนื้อหาครอบคลุมในประเด็นที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ประสบปัญหาในบ้านพักเด็กและครอบครัวอย่างมีส่วนร่วม

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสวัสดิการสำหรับผู้ประสบปัญหาในบ้านพักเด็กและครอบครัวอย่างมีส่วนร่วม กรณีศึกษาบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์” ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกับกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลไปพร้อมกันโดยมีกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็นกรอบในกระบวนการศึกษา โดยจะวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากเอกสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ หนังสือ ตำรา วารสาร บทความ เว็บไซต์ต่างๆ รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการจัดสนทนากลุ่มเกี่ยวกับกระบวนการและแนวทางการพัฒนาสวัสดิการของผู้ประสบปัญหาภายในบ้านพักเด็กและครอบครัว และข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม หลังจากนั้นผู้

ศึกษาจะนำข้อมูลที่ได้นำจัดระบบตามประเด็นการศึกษาและหาข้อสรุปเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

สถานการณ์การจัดสวัสดิการสำหรับผู้ประสบปัญหาในบ้านพักเด็กและครอบครัว

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2551 สังกัดสำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยมีภารกิจในการเป็นศูนย์ประสานงานรับแจ้งข่าวสารเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและครอบครัว ตลอด 24 ชั่วโมง เป็นที่พักพิงชั่วคราว พร้อมบริการปัจจัยสี่ ให้คำแนะนำปรึกษา การบำบัดฟื้นฟูด้านร่างกาย จิตใจ โดยมีเป้าหมายให้สามารถดูแลช่วยเหลือตนเองได้และใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข รวมทั้งพิจารณาประสานส่งต่อเพื่อรับบริการยังสถานที่ ที่เหมาะสมต่อไป

กลุ่มเป้าหมายของบ้านพักเด็กและครอบครัว

1. เด็กและสตรีที่ประสบปัญหาทาง สังคมทุกประเภท อาทิ เด็กกำพร้า เร่ร่อน พลัดหลง ถูกทอดทิ้ง ถูกกระทำทารุณกรรม ถูกล่วงละเมิดทางเพศ เด็กประพฤติดัวไม่เหมาะสม สตรีถูกกระทำจากครอบครัว และตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์หรือ ถูกข่มขืน
2. เด็กและสตรีที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ตลอดจนถูกใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ โดยมีข้อขัดแย้งกฎหมาย หรือถูกกระทำทารุณด้วยวิธีการต่าง ๆ
3. เด็กและสตรีที่ถูกส่งต่อให้คำบริการทางเพศ
4. บุคคลที่อยู่ในระหว่างติดตามสามี ภรรยา หรือบุตรที่พลัดหลง แต่ขาดทุนทรัพย์ในการหาที่พักหรือการเดินทางกลับภูมิลำเนา
5. ผู้ด้อยโอกาส และผู้ประสบปัญหาเดือดร้อนทุกประเภท

ขอบข่ายการดำเนินงานคุ้มครองสวัสดิภาพ

1. รับแจ้งเหตุผู้ที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนดำเนินการให้ความช่วยเหลือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและครอบครัวตามขั้นตอนที่กำหนด พร้อมทั้งให้คำแนะนำปรึกษาปัญหาต่างๆ ตลอด 24 ชั่วโมง
2. รับเด็กที่พึ่งได้รับการสงเคราะห์ หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายไว้ปกครองดูแลชั่วคราว
3. จัดทำแฟ้มประวัติข้อมูลพื้นฐานของเด็ก (เพศ, อายุ, สุขภาพ, สภาวะจิต, พัฒนาการ, อุปนิสัย, ความประพฤติ, สถิติปัญหา, การศึกษา, อบรมอาชีพ, ข้อจำกัด ฯลฯ)
4. ค้นหารายละเอียดเกี่ยวกับสถานะของเด็กในด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม รวมถึงบุคลิกภาพและพฤติกรรมของเด็กเพื่อรายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. ค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานะบุคคลแวดล้อมสำคัญของเด็ก รวมทั้งมูลเหตุที่ทำให้เด็กอยู่ในสถานะที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ และรายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. วินิจฉัยกำหนดวิธีการที่เหมาะสมในการสงเคราะห์ หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพการค้นหา รวบรวมข้อเท็จจริงต้องวินิจฉัยตามหลักวิชาการสังคมสงเคราะห์ แพทย์ จิตวิทยา และกฎหมาย รวมทั้งหลักวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การศึกษา
7. จัดให้มีการตรวจสุขภาพร่างกาย สุขภาพจิต และดำเนินการรักษาเยียวยา และฟื้นฟูแก่เด็ก

8. จัดที่พักอาศัย เครื่องนุ่งห่ม อาหารและของใช้ที่จำเป็นตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงสุขภาพอนามัยและพัฒนาการเป็นสำคัญ

9. จัดการศึกษา กีฬา และนันทนาการให้แก่เด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลให้เหมาะสมกับวัยและสภาพของเด็กแต่ละคน ตลอดจนจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ

10. สืบเสาะข้อเท็จจริงของเด็กและครอบครัวโดยทีมสหวิชาชีพ

11. ดำเนินการวางแผนการช่วยเหลือเด็ก

12. ส่งเด็กที่ได้ดำเนินการตาม (1) (2) และ (3) แล้ว ให้แก่ครอบครัวหรือนำส่งสถานสงเคราะห์สถานคุ้มครองสวัสดิภาพสถานพัฒนาและฟื้นฟูหรือสถานอื่นใดตามความเหมาะสมกับวัยและสภาพของเด็ก แต่ละคน

13. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรเอกชน เพื่อหาวิธีป้องกันปัญหาสังคมและวิธีนำส่งเข้ารับการสงเคราะห์มายังบ้านพักเด็กฯ เช่น อาสาสมัคร ผู้นำชุมชน โรงเรียนสถานศึกษา สถานีตำรวจ อำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

14. เมื่อเห็นสมควรอาจขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็ก

15. ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือผู้ปกครองในกรณีที่เด็กจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ

16. จัดโครงการกิจกรรมแก่เด็ก และเยาวชน หรืออาสาสมัครในโครงการต่างๆ ของบ้านพักเด็กฯ เพื่อส่งเสริมความรู้ศักยภาพกลุ่มเป้าหมายและสร้างเครือข่ายในการทำงานให้เกิดความเข้มแข็ง

17. ดำเนินการให้เด็กได้รับการปกป้อง คุ้มครอง และรักษาสีทธิประโยชน์ของเด็กตามกฎหมาย

ลักษณะงานเชิงรับและเชิงรุก

งานเชิงรับ : แก้ไข

1. เป็นศูนย์รับแจ้งเรื่องราว ข่าวสาร ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เด็ก สตรี ครอบครัว ที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน โดยเปิดดำเนินการตลอด 24 ชั่วโมง

2. เป็นศูนย์ประสานงานและบริการให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก สตรี และครอบครัวที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน ไม่มีที่พักพิงอาศัยหรือไม่มีผู้ดูแลและรับผิดชอบ

3. ให้คำแนะนำปรึกษาปัญหา และให้การช่วยเหลือเด็ก สตรี ที่ถูกระงับทำทารุณกรรมทางร่างกายทางเพศ ถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ปลดหลง เร่ร่อน ประพฤติตนไม่สมควรแก่วัย

4. ประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อให้การสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและสตรี อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

5. จัดบริการให้ความรู้แก่ครอบครัว ชุมชน ในเรื่องการดูแลเด็กและการคุ้มครองสวัสดิภาพ

งานเชิงรุก : ป้องกัน

1. ประสานงานสร้างเครือข่ายองค์กรภาครัฐและเอกชน

2. งานประสานชุมชนและเครือข่าย

3. การให้ความรู้ เสริมสร้างความเข้าใจ และการประชาสัมพันธ์
4. ออกหน่วยเคลื่อนที่ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. งานประเมินและติดตามผล
6. งานกิจกรรมและโครงการพิเศษ

โครงสร้างการบริหารงาน

โครงสร้างการบริหารงานภายในบ้านพักเด็กและครอบครัวประกอบไปด้วย 2 ฝ่ายคือ

1. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ประกอบไปด้วย นักพัฒนาสังคม เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล เจ้าหน้าที่ขนส่งและสวัสดิการ พนักงานบริการ พนักงานบริการ (ดูแลอาคารสถานที่)
2. ฝ่ายสวัสดิการสังคม ประกอบไปด้วย นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา

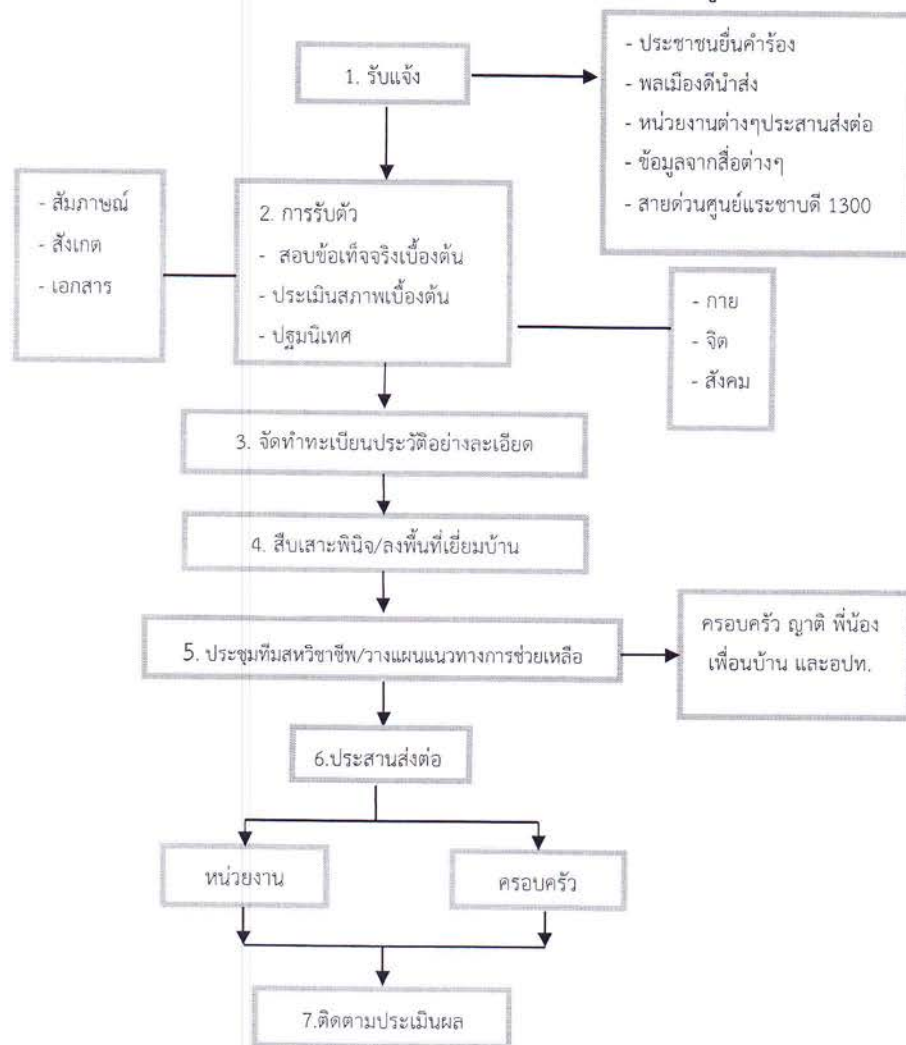
สภาพทั่วไปภายในบ้านพักเด็กและครอบครัว

บ้านพักเด็กและครอบครัว จังหวัดเพชรบูรณ์ ตั้งอยู่ เลขที่ 97/281 หมู่ 2 ตำบลสะเดียง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ เข้าบ้านตึก 2 ชั้น 3 ห้องนอนมีห้องน้ำ ห้องครัว มีรั้วกันเป็นสัดส่วน เนื้อที่ประมาณ 100 ตารางวา เป็นสำนักงานและที่พักอาศัยของผู้ใช้บริการ โดยมีการจัดการพื้นที่การใช้งาน ดังนี้

1. บริเวณชั้น 1 เป็นที่สำนักงานฝ่ายสวัสดิการและฝ่ายบริหาร ด้านข้างเป็นบริเวณพักของผู้ใช้บริการ โดยมีห้องประกอบอาหาร ห้องครัวอยู่ด้านหลังบ้าน
2. บริเวณชั้นลอย แบ่งเป็นสองส่วน โดยส่วนหน้าเป็นห้องทำงานของหัวหน้าส่วนด้านหลังเป็นศูนย์ประชาสัมพันธ์ 1300 และห้องพักรับ
3. บริเวณชั้น 2 เป็นห้องเจ้าหน้าที่ และห้องพักหญิง
4. มีพื้นที่สนามหญ้าแต่ค่อนข้างใช้ทำกิจกรรมลำบากเนื่องจากมีพื้นที่จำนวนจำกัด
5. การปรับแต่งสภาพแวดล้อมมีการต่อเติมส่วนโรงรถให้เป็นที่พักสำหรับผู้ให้บริการ

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์ ตั้งอยู่ในหมู่บ้านเพชรชมพู ซึ่งอยู่บนถนนสระบุรี – หล่มสัก อาคารสำนักงานเป็นเช่าสองชั้น มีบริเวณสนามหญ้าเป็นที่พักผ่อนและจัดกิจกรรม เป็นที่ตั้งของสำนักงาน การพัฒนาและทบทวนกระบวนการจัดบริการ ที่เริ่มแต่สร้างบรรยากาศ สภาพแวดล้อมของหน่วยงาน ที่เป็นสำนักงานและที่พักอาศัยของผู้รับบริการจึงถือเป็นสิ่งจำเป็นที่หน่วยงานต้องศึกษาออกแบบกระบวนการ และ ทบทวนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการ รวมทั้งเพื่อให้ผู้รับบริการรู้สึกแปลกแยกกับการเข้าพักอาศัย

กระบวนการดำเนินงานของบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์

ภาพที่ 2 กระบวนการดำเนินงานของบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์

บ้านพักเด็กและครอบครัวได้มีการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ประสบปัญหาโดยครอบคลุมหน้าที่ในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ให้สถานที่พักพิงชั่วคราวสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่ประสบปัญหา
2. ให้การช่วยเหลือคุ้มครองสวัสดิภาพและจัดบริการสวัสดิการสังคมแก่กลุ่มเป้าหมาย
3. พัฒนาระบบการคุ้มครอง พินิจ เยียวยาของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อส่งต่อหรือคืนสู่สังคมในรูปแบบทีมสหวิชาชีพ
4. เป็นศูนย์รับแจ้งเรื่องราว ข่าวด่วน ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอด 24 ชั่วโมง (ศูนย์ฯ 1300)
5. ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาองค์กรเครือข่ายในการจัดสวัสดิการคุ้มครองสังคมแก่กลุ่มเป้าหมายบูรณาการและปฏิบัติงานร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านสวัสดิการสังคม

แนวทางการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ประสบปัญหาในบ้านพักเด็กและครอบครัวอย่างมีส่วนร่วม

คณะผู้วิจัยได้สรุปประเด็นการดำเนินงานใน 3 ด้าน หลักๆ คือ

1. ด้านการให้ความช่วยเหลือคุ้มครองสวัสดิภาพกับผู้ประสบปัญหาทางสังคม

ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน เช่น สตรีตั้งครรภ์นอกสมรส ถูกล่วงละเมิดทางเพศ เด็กเร่ร่อน การถูกทารุณกรรม ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง เป็นต้น แบ่งการบริหารออกเป็น 2 ฝ่าย ตามโครงสร้างการบริหารงาน เพื่อการดำเนินการช่วยเหลือและปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายสวัสดิการสังคม ซึ่งจะดูแลงานบริการบ้านพักฉุกเฉิน และงานสถานแรกรับ

1) ฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่คือ

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป เป็นการจัดการด้านการเงินของบ้านพักเด็กและครอบครัว ได้แก่ การเบิกจ่ายงบประมาณค่าไฟฟ้า ค่าน้ำ จัดสรรงบประมาณ งานการเงิน จัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ รับและส่งหนังสือเข้าออกของบ้านพักเด็กและครอบครัว ดูแลควบคุมการใช้จ่ายยานพาหนะ น้ำมันรถคนขับรถยนต์ แม่ครัว นักการภารโรง เป็นต้น

2) ฝ่ายสวัสดิการสังคม มีหน้าที่คือ

แบ่งงานออกเป็น 2 ฝ่าย ประกอบด้วย งานเกี่ยวกับบ้านพักฉุกเฉิน และงานสถานแรกรับ

- ฝ่ายงานบริการบ้านพักฉุกเฉิน คือ การจัดบริการบ้านพักชั่วคราวให้แก่ เด็ก สตรี และคนในครอบครัวที่ประสบปัญหา ความเดือดร้อนเฉพาะหน้า มีนักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยา ดูแลให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด

งานบ้านพักฉุกเฉิน

1. ชั้นแรกรับ

- มีการสอบประวัติผู้เดือดร้อนเพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามสภาพปัญหา
- มีให้การดูแลด้านสุขภาพอนามัย เช่น การฝากครรภ์ การรักษาพยาบาล เป็นต้น
- ให้ที่พักอาศัยชั่วคราวและปัจจัยสี่
- เยี่ยมบ้านติดตามครอบครัว

2. ขั้นตอนการปฏิบัติงานระหว่างเข้ารับบริการ

- ให้คำแนะนำปรึกษา
- จัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนกลับคืนสู่ครอบครัวและสังคม
- จัดกิจกรรมบำบัดฟื้นฟูสุขภาพและสุขภาพจิต-จัดกิจกรรมนันทนาการ
- จัดกิจกรรมอาชีพบำบัด
- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์ฝึกอาชีพ การศึกษานอกระบบ เป็นต้น

3. ขั้นตอนการสิ้นสุดการให้บริการ

- ส่งกลับคืนสู่ครอบครัว ติดตามผลการดำเนินงาน โดยประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยดำเนินงานต่อ

- ส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกรณีครอบครัวไม่ยอมรับ หรือ ไม่มีผู้อุปการะ

งานสถานแรกรับ

1. รับเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายไว้ปกครองดูแลชั่วคราว ไม่เกิน 3 เดือน

2. ค้นหารายละเอียดเกี่ยวกับสภาวะเด็ก ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม รวมถึงบุคลิกภาพ และพฤติกรรมของเด็กเพื่อรายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาวะบุคคลแวดล้อมสำคัญของเด็ก

4. วินิจฉัยกำหนดวิธีการที่เหมาะสมในการสงเคราะห์

5. จัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพตามความเหมาะสม

6. จัดให้มีอาหารและของใช้ที่จำเป็นตามความเหมาะสม

7. จัดการศึกษา กีฬา และกิจกรรมนันทนาการให้แก่เด็กที่อยู่ในความปกครอง

8. ส่งเด็กที่ได้ดำเนินการตามข้อ 2, 3 และ 4 แล้ว ให้แก่ครอบครัวหรือนำส่งสถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู หรือสถานอื่นใดตามความเหมาะสมกับวัยและสภาพของเด็ก

2. ด้านการให้ความคุ้มครอง ป้องกัน พื้นฟูผู้ประสบปัญหา เพื่อส่งต่อหรือกลับคืนสู่สังคม

ด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและจิตใจแก่ผู้ประสบปัญหาทางสังคม โดยให้คำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประสบปัญหาทางสังคมได้เรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม ในสภาพแวดล้อมของความรักและการยอมรับ เพื่อให้พวกเขามั่นใจว่ายังมีความหวังที่จะใช้ชีวิตอยู่ต่อไปได้อย่างมีความสุข โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงานดังนี้

ขั้นที่ 1 ค้นหาข้อเท็จจริง

ขั้นนี้เป็นขั้นแรกของการปฏิบัติงานก่อนการให้การช่วยเหลือ ควรศึกษาหาข้อมูลอย่างละเอียด โดยศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ของผู้ที่เข้ามาใช้บริการอย่างละเอียดก่อนที่จะมีการวินิจฉัยและวางแผน จึงลงมือให้ความช่วยเหลือต่อไปโดยมีการสัมภาษณ์ในเบื้องต้น เพื่อสร้างสัมพันธภาพ สร้างความไว้วางใจให้กับผู้รับบริการมากที่สุด เพื่อให้สามารถได้ข้อมูลสภาพปัญหาเบื้องต้น ซึ่งในขั้นตอนนี้ผู้รับบริการจะมีอยู่ 2 ประเภท คือ ผู้รับบริการลึกลับที่จะขอรับคำปรึกษา และ ปฏิเสธการขอรับบริการ

ขั้นที่ 2 การวินิจฉัยหรือประเมินปัญหา

หลังจากที่ได้ข้อมูลมาแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้มาวินิจฉัยปัญหาทั้งในด้านจิตใจและสังคม ในการวินิจฉัยทางด้านจิตใจนั้น คือ การประเมินบุคลิกภาพของผู้เข้ารับบริการ โดยพิจารณาจากสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ความสามารถของบุคคล ครอบครัว ชุมชนในการแก้ไขปัญหาของผู้รับบริการ

- พฤติกรรมหรือการกระทำหน้าที่ของบุคคล ครอบครัว ชุมชนทั้งที่ปกติและไม่ปกติ

- ความสัมพันธ์ของบุคคล ครอบครัว ชุมชนกับสิ่งแวดล้อมหรือระบบอื่นๆ

ขั้นที่ 3 การวางแผนให้ความช่วยเหลือ

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและวิเคราะห์มาอย่างถูกต้องแล้ว จะนำมาวางแผนให้ความช่วยเหลือต่อไป การวางแผนให้ความช่วยเหลือนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ขอรับบริการเท่านั้น แต่จะต้องเกี่ยวข้องกับบุคลากรมากกว่า 2 คนขึ้นไป จึงจะมีส่วนโยงโยกันไปถึงระบบต่างๆ เช่น ระบบในครอบครัว

ขั้นที่ 4 การลงมือให้ความช่วยเหลือ

โดยการช่วยเหลือปกติแล้วมีเป้าหมายหลักอยู่ 2 เป้าหมาย คือ

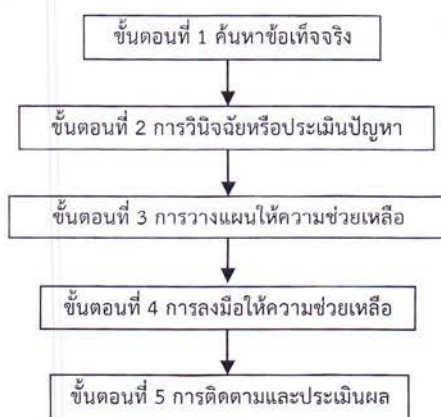
- การช่วยเหลือในภาวะรีบด่วนหรือภาวะวิกฤติ
- การช่วยเหลือให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระยะยาว

การช่วยเหลือในภาวะรีบด่วนหรือภาวะวิกฤติ เป็นการให้การช่วยเหลือระยะสั้น ภาวะวิกฤติ คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกะทันหัน และเหตุการณ์นั้นมีผลกระทบกระเทือนจิตใจอย่างรุนแรง จนถึงขั้นทำร้ายร่างกาย ในลักษณะเช่นนี้ ต้องหามาตรการให้การให้ความช่วยเหลืออย่างรีบด่วนและรวดเร็ว ต้องประเมินดูว่าเขาจะมีความสามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้อย่างไรบ้าง ต้องให้ผู้รับบริการรู้จักใช้ทรัพยากรต่างๆ ที่ตนมีอยู่แล้วแก้ไขปัญหาของตนเองให้ลุล่วงไป

ขั้นที่ 5 การติดตามและประเมินผล

เมื่อได้ดำเนินการให้การให้ความช่วยเหลือตามกระบวนการแล้ว ขั้นต่อไปนั้นว่ามีความสำคัญขั้นหนึ่งในการปฏิบัติงาน คือ การติดตามผลเพื่อที่จะดูว่า การให้ความช่วยเหลือมีผลต่อผู้รับบริการหรือไม่ อย่างไร มีปัญหาหรืออุปสรรคเกิดขึ้นกับผู้รับบริการหรือไม่ ผู้รับบริการมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นหรือไม่ เช่น การดำเนินชีวิตในครอบครัว หากมีอุปสรรคปัญหาเกิดขึ้น ผู้ให้บริการต้องร่วมมือกับผู้รับบริการจัดการแก้ไขอุปสรรคนั้น เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ได้ด้วยตนเอง จนกระทั่งสามารถช่วยเหลือตนเองได้ในที่สุด

โดยสรุปขั้นตอนการปฏิบัติงานได้ดังนี้

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการให้ความคุ้มครอง

3. ด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน ได้แก่ ประเด็นเรื่องสุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย กระบวนการยุติธรรม และบริการทั่วไป

โดยคณะผู้วิจัยได้ทำการจัดสนทนากลุ่ม และติดตามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกันหาแนวทางการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ประสบปัญหาแต่ละประเด็น ไว้ดังนี้

1. ด้านสุขภาพอนามัย

การจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยจะมีการพัฒนาในด้านการปรับปรุงตำแหน่งนักจิตวิทยาให้มีการศึกษาที่ตรงตามวิชาชีพ เพื่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่วนการพัฒนาทางด้านการมีพยาบาลประจำสำหรับการดูแลรักษาผู้ประสบปัญหานั้น ไม่มีการปรับเปลี่ยน เนื่องจากบ้านพักเด็กเป็นสถานแรกรับชั่วคราวลักษณะบ้านพักฉุกเฉินที่ไม่มีผู้ประสบปัญหาที่ป่วยประจำอยู่ จึงไม่จำเป็นที่จะต้องมีพยาบาลประจำบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์

2. ด้านที่อยู่อาศัย

ที่อยู่อาศัยมีการพัฒนาในส่วนของสำนักงานบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์ คือการย้ายสถานที่ตั้งใหม่ไปอยู่ในศูนย์ราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ทางกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการจัดสรรมาเพื่อให้สะดวกในการปฏิบัติงานร่วมกัน

3. ด้านกระบวนการยุติธรรม

มีแนวทางในการจัดการปฏิบัติงานช่วยเหลือ สงเคราะห์ และคุ้มครองผู้ถูกกระทำทารุณรุนแรงในครอบครัว คือ เรื่องของนักกฎหมายนิติกร ซึ่งในประเด็นของนักกฎหมายนิติกรนั้นจะเป็นแนวทางในการจัดสวัสดิการด้านกระบวนการยุติธรรม การจัดการปฏิบัติงานช่วยเหลือ สงเคราะห์ ในกับผู้ที่ถูกกระทำทารุณรุนแรงในครอบครัว ในประเด็นเรื่องของนักกฎหมายนิติกรนั้น มีบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือในด้านการปฏิบัติงานช่วยเหลือ สงเคราะห์ และคุ้มครองผู้ถูกกระทำทารุณรุนแรงในครอบครัว ในเรื่องของการให้ความรู้ในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับในแต่ละกรณีได้อย่างทันที และรวดเร็วในการให้การช่วยเหลือและคุ้มครองผู้ประสบปัญหา

4. ด้านการบริการทั่วไป

การพัฒนาในเรื่องการให้ความช่วยเหลือกับผู้ประสบปัญหาที่ติดต่อเข้ามาขอความช่วยเหลือกับบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น รวมไปถึงการให้เงินสงเคราะห์กับผู้ประสบปัญหา และการส่งผู้ประสบปัญหากับภูมิสำเนา ทางบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์จะพัฒนาการให้ความช่วยเหลือกับผู้ประสบปัญหาให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ศึกษาสถานการณ์และแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้ประสบปัญหาภายในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้ สถานการณ์การจัดสวัสดิการสังคมของบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์ให้กับผู้ประสบปัญหานั้นมีกระบวนการจัดการการบริการด้าน

การส่งเสริมความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานในหลายๆด้าน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานของพงษ์ฤทธี มงคลสินธุ์ (2536) ซึ่งได้กล่าวถึงความพยายามส่งเสริมให้ผู้ประสบปัญหาที่มีมาตรฐานความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานที่ดีขึ้นมีความมั่นคง โดยครอบคลุมการบริการกับบุคคลและชุมชนในลักษณะการพัฒนาสังคม และการเสริมสร้างให้ผู้ประสบปัญหาสามารถเผชิญกับสภาพปัญหาทางร่างกาย จิตใจ เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการพยายามจัดสถานะที่พึ่งตนเองไม่ได้ของผู้ประสบปัญหาให้หมดไป เห็นว่าในเรื่องของการจัดสวัสดิการทุกคนมีสิทธิที่เท่าเทียมกันในสังคม และความที่จะได้รับการบริการขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานของวันทนี วาสิกะสิน (2536) ได้กล่าวถึงทฤษฎีสวัสดิการสังคมเป็นเรื่องของทุกคนในสังคม เพราะคำว่าสวัสดิภาพมีความหมายในแง่การกินดีอยู่ดี (Social Well-being) ของทุกคนไม่เฉพาะผู้ยากไร้เท่านั้นคนทุกคนเกิดมาในโลกนี้ ตามปณิญาสาสขององค์การสหประชาชาติในเรื่องสิทธิมนุษยชนกำหนดว่า คนทุกคนจะต้องได้รับการตอบสนอง ในความต้องการขั้นพื้นฐานอันเป็นสิทธิที่ทุกคนต้องได้รับ และเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องจัดบริการต่าง ๆ ไว้ให้ และความต้องการขั้นพื้นฐานที่รัฐจะต้องจัดหาที่อยู่อาศัยให้ประชาชน โดยจะให้ประชาชนได้มีงานทำ เพื่อมีงานทำ เพื่อมีเงินสำหรับซื้อเสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรคในปัจจุบันขั้นพื้นฐานที่รัฐจะต้องจัดหาที่อยู่อาศัย ให้ประชาชน โดยจัดให้ประชาชนได้มีงานทำเงินสำหรับซื้อเสื้อผ้าที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค จัดให้มีสถานภาพพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย ไม่ว่าประชาชนคนนั้นจะอาศัยอยู่ในเมืองใหญ่ หรือในชนบทที่ห่างไกล ส่วนแนวทางการจัดสวัสดิการ โดยส่วนใหญ่แล้วจะขึ้นอยู่กับนโยบายส่วนกลาง ไม่สามารถดำเนินการพัฒนาสวัสดิการร่วมกับหน่วยงานอื่นได้ทันที ในปัจจุบันสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยได้มีการพัฒนาสวัสดิการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลาง โดยการย้ายสถานที่ตั้งบ้านพักเด็กและครอบครัวเข้ามาในศาลากลางจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อให้มีสถานที่กว้างขวางพอ มีการจัดแบ่งห้องพักของผู้ประสบปัญหาออกเป็นสัดส่วนอย่างชัดเจน และสะดวกในการติดต่อประสานงานส่งต่อผู้ประสบปัญหากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

1. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการควรมีการจัดสรรงบประมาณการจัดสวัสดิการภายในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์ทั้ง 4 ด้านเพิ่มขึ้นเนื่องจากภารกิจของหน่วยกิจของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องมีมาก ผู้ประสบปัญหาส่วนใหญ่จึงมีความจำเป็นต้องมาขอความช่วยเหลือที่บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์
2. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการควรมีการปรับโครงสร้างการทำงานของเจ้าหน้าที่ให้มีตำแหน่งนิติกรเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้กระบวนการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาด้านกฎหมายได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วในการลงพื้นที่ตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้น
3. เพื่อให้เกิดการศึกษาการจัดสวัสดิการในบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์ มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ควรมีการศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดสวัสดิการของแต่ละด้านให้ชัดเจน

บรรณานุกรม

- กาญจน์ชนิตา เปลี่ยนเพชร. (2555) บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานสวัสดิการบ้านพักเด็กและครอบครัว ต่อผู้
ประสบปัญหาทางสังคม. เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- พูนพร ศีสะอาด. (2534). สวัสดิการสังคมไทย. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, คณะ
สังคมสงเคราะห์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พงษ์กฤษณ์ มงคลสินธุ์. (2536). พัฒนาการแนวคิดที่ว่าด้วยสวัสดิการสังคม. ใน ยุทธศาสตร์เชิงรุกเพื่องาน
สวัสดิการสังคม. รายงานการประชุมทางวิชาการสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ประจำปี 2535.
- มาริสสา ภู่อึ้ง. (2536). การศึกษาวิเคราะห์แนวคิดและหลักการของนโยบายสังคม. (อัตสำเนา)
- ยุพา วงศ์ไชย และกิติพัฒน์ นนทปัทมดล. (2536). รายงานวิจัยเอกสารเรื่องระบบสวัสดิการใน
ประเทศไทย : ข้อเสนอแนะต่อสภาสตรีแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ยุพิน ต้นตุลา. (2550). สภาพการจัดสวัสดิการสังคมที่เกิดจากกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษาในเขต พื้นที่ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วันทนา ชันเทศ. (2548) การจัดสวัสดิการสังคมด้านการพัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วน ตำบลใน
จังหวัดนครปฐม. นครปฐม: สำนักงานวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- วันทนี วาสิกะสิน. (2536). สวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์. วารสารสมาคมเศรษฐศาสตร์.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2543). ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- ศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์. (2547). กระบวนทัศน์การให้สวัสดิการสังคมเชิงคุณภาพด้านเด็กกับความ
มั่นคงของมนุษย์. (ม.ป.ท.)
- เสาวลักษณ์ รอดสมัย. (2549). แนวทางการจัดสวัสดิการที่อยู่อาศัยสำหรับพนักงานศูนย์ประโยชน์หลักที่
ปฏิบัติเป็นกะ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.